

PLA DOCENT D'ASSIGNATURA (curs 2014-2015)

Títol de l'assignatura (pla d'estudis): Filosofia de la condició humana

Subtítol de l'assignatura: Aproximacions a una filosofia de l'esperança

Codi de l'assignatura: 30779

Tipus: Obligatòria Optativa Segons especialitat cursada

Nombre de crèdits (ECTS): 5 ECTS

Idioma en què s'imparteix: castellà

Professor/és responsable/s: Pérez-Borbujo Álvarez, Fernando

Descriptor:

En plena ressaca postmoderna i nihilista, després del final de les ideologies i de les utopies, s'imposa com una necessitat imperiosa tornar a revisitar, des d'una vessant antropològica, la importància de l'esperança en l'horitzó de l'acció i realització humanes. Aquest intent, obert per Bloch i continuat pels anomenats teòlegs de l'esperança (Moltmann, Metz), no ha estat encara desenvolupat amb tota la força i detall que mereix. En el present curs ens proposem abordar les grans aportacions a una filosofia de l'esperança des d'una reflexió profunda sobre el paper que l'escatologia juga en la concepció de l'home.

Objectius formatius:

1. Veure quin paper juga l'esperança en la vida humana.
2. Determinar quines són les concepcions bàsiques que de l'esperança han imperat en el nostre entorn cultural més proper.
3. Establir les relacions mútues entre angoixa, temor i esperança.
4. Desenvolupar la importància de l'esperança en la configuració sociopolítica i històrica de la condició humana, tant en la dimensió utòpica com distòpica.

Competències generals i específiques associades a l'assignatura:

Competències generals:

Capacitat d'articular un discurs complex. Capacitat de crítica i autocrítica. Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de raonament crític i inductiu.

Competències específiques:

Temes d'antropologia filosòfica i altres corrents de pensament sobre el subjecte. Dóna cabuda a reflexions monogràfiques sobre aspectes fonamentals i d'actualitat. Coneixements

disciplinars. Coneixement de la producció cultural. Coneixement de tècniques i mètodes de treball propis de la disciplina.

Programa:

- Tema 1. El principi esperança: reflexions preliminars.
- Tema 2. Les concepcions mític-poètiques de l'esperança.
- Tema 3. El pensament utòpic segons Bloch.
- Tema 4. La consciència anticipativa i la dimensió de futur.
- Tema 5. Utopies concretes i fantasia utopista.
- Tema 6. El paper de l'escatologia en la vida humana.
- Tema 7. Escatologies individuals versus escatologies col·lectives.
- Tema 8. La heurística del temor i la consciència apocalíptica.
- Tema 9. El final de la utopia i la caiguda de l'esperança.
- Tema 10. Esperança, escatologia i apocalipsi.

Metodologia d'ensenyament :

L'assignatura tindrà 20 hores d'ensenyament presencial amb el grup sencer i la resta dels hores de contacte amb el professor és faran en grups més petits i tutories obligatòries. A més dels classes, el procés d'aprenentatge inclou lectures, grups de discussió i altres activitats formatives assignades pel professor.

Criteris i procediments d'avaluació:

La forma d'avaluació de totes els assignatures del màster és l'avaluació continuada. Segons els dictis normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF, l'avaluació continuada s'ha de basar en un mínim de tres fonts d'avaluació, proves o exercicis realitzats durant el període lectiu de classes. Per fonts d'avaluació s'ha d'entendre pràctiques de seminaris, ressenyes, informes de lectura, informes orals, esquemes o propostes per treballs, treballs en equip, etc. Convindrà que aquestes fonts siguin objectivables i estiguin documentades. És podin afegir, a més a més, altres criteris com la participació en els discussions a classe. A causa que l'avaluació continuada és aquella que és realitza durant el període lectiu, tots els materials a avaluar en els assignatures del màster tenen com a termini màxim de presentació l'últim dia del període d'exàmens del trimestre en què s'imparteix l'assignatura, període establert al calendari acadèmic de la UPF. Els dictis normes acadèmiques dels màsters oficials de la UPF estableixen que hi ha una única convocatòria per curs acadèmic per cada assignatura o activitat formativa.

Bibliografia seleccionada:

Agamben, G. *El reino y la gloria. Por una genealogía teológica de la economía y el gobierno*, Pre-textos, Valencia, 2009.

- Anders, G. *La obsolescencia del hombre*, Pre-textos, Valencia, 2010, 2 vols.
- Bloch, E., *El principio esperanza*, Trotta, Madrid, 2004, 2 vols.
- Fernández Buey, F. *Utopías e ilusiones naturales*, Viejo Topo, Madrid, 2007
- Jonas, H. *El principio responsabilidad*, Herder, Barcelona, 1995.
- Lubac, H. *La posterioridad espiritual de J. di Fiore*, Encuentros, Madrid, 1989, 2 vols.
- Marcuse, H. *El fin de la utopía*, Siglo XXI, Madrid /México, 1968
- Moltmann, J. *Teología de la esperanza*, Sígueme, Salamanca, 1981.
- Mumford, L. *The Story of Utopias*, Peter Smith, Gloucester, 1959
- Zizek, S. *El sublime objeto de la ideología*, Siglo XXI, Madrid/México, 2010